

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО
МИСТЕЦТВА

для здобувачів вищої освіти
спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0157/23
Лисенко
(підпис) (прізвище, внічальні)
« ____ » _____ 2023 р.

Розробник:

Школьна Ольга Володимирівна, завідувач, професор кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Школьна Ольга Володимирівна, завідувач, професор кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 2 від «17» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

« ___ » _____ 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми

023.00.01 «Образотворче мистецтво» Ольга КОНОВАЛОВА

Робочу програму перевірено

« ___ » _____ 2022 р.

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 2023/2024 н.р. (підпис) О. В. Школьна (ПІБ), «18» серпня 2023 р., протокол № 9

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання		
	денна	заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	10/300		
Курс	1		-
Семестр	1	2	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	-
Обсяг кредитів	2	4	-
Обсяг годин, в тому числі	60	120	-
Аудиторні	28	56	-
Модульний контроль	4	8	-
Семестровий контроль	-	-	-
Самостійна робота	28	56	-
Форма семестрового контролю	-	Залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – ознайомлення студентами спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» з основними еволюційними фазами світового мистецтва та архітектури, їх історією, теорією та практикою.

Завдання навчальної дисципліни спрямовано на формування у студентів базових знань з історії образотворчого мистецтва та архітектури, оволодіння фаховою понятійно-категоріальною сферою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

- ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

- ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища

- СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки

- СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі
- СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання
- СК 11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій
- СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контексті

3. Результати навчання за дисципліною

Студент повинен знати:

- «стильовий календар», відрізнити один стиль від іншого за сукупністю ознак;
- основні мистецькі пам'ятки різних епох;
- місцезнаходження найвідоміших творів мистецтва світу;
- види та жанри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- основний блок мистецтвознавчої термінології.

вміти:

- розрізнити за сукупністю стильових ознак твори різних майстрів;
- відрізнити мистецькі епохи одну від іншої;
- аналізувати твори різних мистецьких стилів та епох;
- використовувати при створенні орнаментальних мотивів, ескізів костюму, створенні власних творів знання з історії мистецтва.

Програмні результати навчання:

- РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- РН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
- РН 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).
- РН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
- РН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.
- РН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

- РН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Історія мистецтва від первісності до Середньовіччя							
Тема 1. Вступ. Первісне мистецтво	8	2		2			4
Тема 2. Мистецтво Давнього Сходу: Давній Єгипет	8	2		2			4
Тема 3. Мистецтво Давнього Сходу: Передня Азія	6	2					4
Тема 4. Мистецтво античності: Стародавня Греція	10	4	2				4
Тема 5. Мистецтво античності: Стародавній Рим	6	2					4
Тема 6. Мистецтво Візантійської імперії. Мистецтво Європи романського стилю	8	4					4
Тема 7. Мистецтво Середньовіччя: готичний стиль	10	4	2				4
<i>Модульний контроль</i>	4						
<i>Разом</i>	60	20	4	4			28
Змістовий модуль II. Історія мистецтва від ренесансу до XIX століття							
Тема 8. Мистецтво італійського Ренесансу та маньєризму	22	6	2	2			12
Тема 9. Мистецтво Північного Відродження та маньєризму	22	8	2	2			10
Тема 10. Бароко та рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи	22	6		6			10
Тема 11. Класицизм та палладіанство у мистецтві й архітектурі XVII–XVIII ст.	22	6	2	4			10
Тема 12. Цоф, ампір і романтизм в європейському мистецтві.	12	2		2			8
Тема 13. Реалізм як напрям в мистецтві Європи XVII–XIX століть	12	2	2	2			6
<i>Модульний контроль</i>	8						
<i>Разом</i>	120	30	8	18			56
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>							
<i>Усього</i>	180	50	12	22			84

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Історія мистецтва від первісності до Середньовіччя

Лекція (2 год.). Вступ. Первісне мистецтво. Мистецтво доби дитинства людства. Наскельні малюнки. Палеолітичні Венери. Мегалітична архітектура. Періодизація первісного мистецтва: Оріньяк, Солютре, Мустьє, Мадлен. Пам'ятки Альтаміри, Ляско, Фон-де-Гом.

Практичне заняття (2 год.).

1. Дослідити періодизацію первісного мистецтва.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до практичного заняття.
3. Підготувати есе / презентацію / малюнок (за темою).

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 1, 2, 4.

Тема 2. Мистецтво Давнього Сходу: Давній Єгипет

Лекція (2 год.). Періодизація мистецтва Стародавнього Єгипту (додинастичний період, Раннє, Давнє, Середнє та Нове царства, Пізній період). Погребальна архітектура Давнього Єгипту. Канони, ордерна система Давнього Єгипту. Декоративно-ужиткове мистецтво Давнього Єгипту.

Практичне заняття (2 год.).

1. Дослідити періодизацію мистецтва Стародавнього Єгипту.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до практичного заняття.
3. Підготувати есе / презентацію / малюнок (за темою).

Література основна: 1, 2, 3, 5.

Література додаткова: 1, 2, 4.

Тема 3. Мистецтво Давнього Сходу: Передня Азія

Лекція (2 год.). Географія мистецтва Месопотамії. Розвиток архітектури, феномен зіккуратів. Статуї адорантів. Шумеро-аккадські стели, плакетки, штандарти. Образи шеду в скульптурі та мистецтві. Брама Іштар і дорога процесій у Вавілоні. Вавілонська вежа.

Література основна: 1, 2, 3, 5.

Література додаткова: 1, 2, 4.

Тема 4. Мистецтво античності: Стародавня Греція

Лекція (4 год.). Крито-мікенські фрески та кераміка з мотивами восьминогів. Античні кори та куриси доби архаїки. Формування ансамблю Афіньського акрополю. Ордерна система. Краса оголеного тіла у творчості скульпторів Мірона, Фідія, Поліклета, Праксителя, Лісіппа, Леохара.

Семінарське заняття (1 год.).

1. Дослідити періодизацію та географію давньогрецького мистецтва.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
3. Розробити презентацію / есе (за темою).

Література основна: 1, 2, 3, 5.

Література додаткова: 1, 2, 4.

Тема 5. Мистецтво античності: Стародавній Рим

Лекція (2 год.). Періодизація Давньоримського мистецтва. Будівництво акведуків, віадуків, терм, цирків, амфітеатрів, тріумфальних арок. Колона Трояна, Колізей, Пантеон. Римський скульптурний портрет. Стиллі помпеянських розписів. Фаюмський портрет.

Семінарське заняття (1 год.).

1. Дослідити періодизацію та географію давньоримського мистецтва.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
3. Розробити презентацію / есе (за темою).

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 1, 2, 4.

Тема 6. Мистецтво Візантійської імперії.

Мистецтво Європи романського стилю

Лекція (4 год.). Катакомбне мистецтво. Фрески, мозаїки візантійських храмів Св. Софії, Кахріє-Джамі у Царграді, Кікоського монастиря на Кіпрі, храма Сан-Віталє в Равенні. Візантійські орнамент, ікона, емаль. Романські архітектура, скульптура, декоративно-ужиткове мистецтво, рукописи.

Література основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Література додаткова: 1, 2, 4, 6, 7.

Тема 7. Мистецтво Середньовіччя: готичний стиль

Лекція (4 год.). Ареал поширення готики в країнах Європи. Готичні архітектура та скульптура. Розвиток вітражу. Нотр-Дам-де-Парі, собори в Реймсі, Страсбурзі, Ам'єні, Руані, Сент-Шапель у Парижі, Кельні, Мілані, Фрайбурзі. Декоративно-прикладне мистецтво доби готики.

Семінарське заняття (2 год.).

1. Дослідити періодизацію та географію готичного мистецтва.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
3. Розробити презентацію / есе (за темою).

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 1, 2, 4, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА ВІД РЕНЕСАНСУ ДО XVIII СТ.

Тема 8. Мистецтво італійського Ренесансу та маньєризму

Лекція (6 год.). Періодизація. Творчість Джотто, Мазаччо, Боттічеллі, Джорджоне, титанів Відродження. Архітектура Ренесансу. Ансамбль площі св. Петра в Римі. Творчість Брунеллескі. Скульптура Донателло, Гіберті, Мікеланджело. Флорентійська, венеційська школи. Творчість Б. Челліні.

Семінарське заняття (2 год.).

1. Дослідити періодизацію мистецтва італійського ренесансу.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
3. Розробити презентацію / есе (за темою).

Практичне заняття (2 год.).

1. Дослідити флорентійську та венеційську школи ренесансового живопису.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до практичного заняття.
3. Підготуватися до колоквиуму (за темою).

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 1, 2, 4, 5, 7.

Тема 9. Мистецтво Північного Відродження та маньєризму

Лекція (8 год.). Періодизація. Архітектура, скульптура, живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво доби. Творчість Ж. Гужона, Ж. Пілона, Я. ван Ейка, І. Босха, Л. Лейденського, А. Дюрера, Кранаха, Гольбейна, Ель Греко. Замкова архітектура. Маньєристичний живопис.

Семінарське заняття (2 год.).

1. Дослідити періодизацію мистецтва північного ренесансу.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
3. Розробити презентацію / есе (за темою).

Практичне заняття (2 год.).

1. Дослідити творчість Брейгеля, Босха, ван Ейка, Дюрера.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до практичного заняття.
3. Підготуватися до колоквиуму (за темою).

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 1, 2, 4, 5, 7.

Тема 10. Бароко та рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи

Лекція (6 год.). Періодизація. Творчість Берніні, Рембрандта, Рубенса, Веласкеса, малих голландців. Традиції культової архітектури Європи, палацові ансамблі, замські резиденції. Творчість Растреллі, Григоровича-Барського, Пінзеля, Шалматова. Українське граверство, ікономалярство, портретний живопис.

Практичне заняття (6 год.).

1. Дослідити творчість Л. Берніні, Рембрандта ван Рейна, П.-П. Рубенса, Д. Веласкеса, малих голландців, Б. Растреллі, І. Григоровича-Барського, Й. Пінзеля, С. Шалматова.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до практичного заняття.

3. Підготуватися до колоквиуму (за темою).

Література основна: 1, 2, 6.

Література додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 8.

Тема 11. Класицизм та палладіанство у мистецтві й архітектурі XVII–XVIII століть

Лекція (6 год.). Періодизація. Палладіанство. Архітектура і скульптура класицизму. Творчість Пуссена та Давида. Скульптура Е.-М. Фальконе. Розквіт портретного жанру в творчості В. Боровиковського, Д. Левицького, Ф. Рокотова. Розвиток мистецтва фарфору-фаянсу.

Семінарське заняття (2 год.).

1. Дослідити періодизацію мистецтва класицизму.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
3. Розробити презентацію / есе (за темою).

Практичне заняття (4 год.).

1. Дослідити творчість провідних представників архітектури палладіанства.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал стосовно пам'яток доби до практичного заняття.
3. Підготуватися до колоквиуму (за темою).

Література основна: 1, 2.

Література додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9.

Тема 12. Цоф, ампір і романтизм в європейському мистецтві.

Лекція (2 год.). Перехідні форми мистецтва межі XVIII–XIX століть. Сентименталізм як основа для романтизму в пушкінську добу. Криза ампіру й поширення нових мистецьких зрушень в Європі. Романтизм у мистецтві та історизм в архітектурі XIX століття.

Практичне заняття (2 год.).

1. Дослідити творчість провідних представників мистецтва й архітектури цофа, ампіра, романтизма.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал стосовно пам'яток доби до практичного заняття.
3. Підготуватися до колоквиуму (за темою).

Література основна: 1, 2.

Література додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9.

Тема 13. Реалізм як напрям в мистецтві Європи XVII–XIX століть.

Лекція (2 год.). Початки реалізму в творчості караваджистів, Ф. Сурбарана, Е. Мурільйо, Рембрандта ван Рейна, Ф. Гойї. Реалізм як творчий метод у мистецтві другої половини XIX століття. Протиставлення реалізму романтизму. Барбізонська школа та основні представники реалізму. Відмінності реалізму від академізму, передрікання натуралізму.

Семінарське заняття (2 год.).

4. Дослідити періодизацію мистецтва класицизму.
5. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал до семінарського заняття.
6. Розробити презентацію / есе (за темою).

Практичне заняття (2 год.).

1. Дослідити творчість провідних представників італійського, іспанського, нідерландського, французького, російського реалізму.
2. Опрацювати теоретичний й ілюстративний матеріал стосовно пам'яток доби до практичного заняття.
3. Підготуватися до колоквиуму (за темою).

Література основна: 1, 2.

Література додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	10	10	15	15
Відвідування семінарських занять	1	2	2	4	4
Відвідування практичних занять	1	2	2	9	9
Відвідування лабораторних занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Робота на семінарському занятті	10	2	20	4	40
Робота на практичному занятті	10	2	20	9	90
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	6	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	114	-	213
Максимальна кількість балів:		327			
Розрахунок коефіцієнта:		327: 100=3,27			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

З метою ґрунтовного вивчення дисципліни завдання самостійної роботи складають презентації з вибраних тем у таблиці.

№ зп	Тематичний розділ	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Академічний контроль, форма підготовки	Бали
Змістовий модуль I. Історія мистецтва від первісності до Середньовіччя					
1	Вступ.	1. Навчитися розрізняти стилі	4	Підготовка	5

	Первісне мистецтво	палеолітичного живопису. 2. Пояснити, чому в первісному мистецтві час від часу відбувається зміна сюжетики. 3. Охарактеризувати палітру палеолітичного живопису. 4. Стисло охарактеризувати процес еволюції архітектурного мислення людини на прикладі типів мегалітичних споруд.		словничка термінів / есе	
2	Мистецтво Давнього Сходу: Давній Єгипет	1. Зробити компаративний аналіз давньоєгипетської та месопотамської архітектури на різних стадіях розвитку, знайти спільні та відмінні риси, пояснити причини. 2. Порівняти особливості канону в давньоєгипетській скульптурі Давнього царства та амарнського періоду. 3. Дослідити еволюційні фази формування типів усипальниць у Давньому Єгипті. 4. Проаналізувати міфологічну основу образотворчого мистецтва Давнього Єгипту та вплив на нього поховального культу.	4	підготовка доповіді (презентації)	5
3	Мистецтво Давнього Сходу: Передня Азія	1. Дослідити семантику зіккуратів, порівняти зі ступінчастою пірамідою Давнього Єгипту. 2. Проаналізувати основні стадії еволюції архітектурного типу піраміди. 3. Порівняти особливості канону в давньоєгипетській та шумерській скульптурі.	4	підготовка доповіді (презентації)	5
4	Мистецтво античності: Стародавня Греція	1. Проаналізувати архітектурну ідею та живописне оздоблення ансамблю Кносського палацу на Криті. 2. Зробити аналіз основних типів мікенських гробниць. 3. Порівняти канон людської постаті на прикладі творчості Поліклета та Лісіппа. 4. Прослідкувати зміни в трактуванні людської постаті в скульптурі Давньої Греції від мосхофора та куроса.	4	підготовка доповіді (презентації)	5

		<p>5. Дати аналіз основних стилів давньогрецького вазопису, охарактеризувати найпоширеніші форми, пояснити залежність форми, характеру декору від функцій посуду.</p> <p>6. Порівняти особливості доричного, іонічного, коринфського храмів, пояснити, що таке ордерна система в архітектурі.</p>			
5	Мистецтво античності: Стародавній Рим	<p>1. Зробити загальну компаративну характеристику давньогрецької та давньоримської архітектури: виявити основні типи споруд, форми, принцип оздоблення.</p> <p>2. Дослідити розбіжності в стилях помпеянських розписів та пояснити на цьому прикладі хід еволюції в монументальному живопису.</p> <p>3. Прослідкувати процес зародження та розвитку римського скульптурного портрету, порівняти зі ставленням до людських образів у давніх греків.</p> <p>4. Виявити основні типи тріумфальної архітектури в Давньому Римі.</p> <p>5. Охарактеризувати роль арочних конструкцій для архітектури Давнього Риму на конкретних прикладах, зробити акцент на появі нових типів споруд.</p>	4	підготовка доповіді (презентації)	5
6	Мистецтво Візантійської імперії. Мистецтво Європи романського стилю	<p>1. Дослідити витоки та розвиток мистецтва іконопису.</p> <p>2. Проаналізувати структуру хрестовокупольного храму, семантику кількості бань, виявити принципи його оздоблення, систему внутрішнього декору.</p> <p>3. Знайти спільні та відмінні риси фаюмських портретів та візантійських ікон.</p> <p>4. Охарактеризувати романський стиль в західноєвропейській</p>	4	підготовка доповіді (презентації)	5

		<p>архітектурі: виявити основні стилістичні риси, визначити домінуючі типи споруд.</p> <p>5. Зробити компаративний аналіз основних локальних варіантів романського стилю в архітектурі Західної Європи.</p> <p>6. Дати характеристику давньослов'янському пантеону богів, пояснити його структуру, виділити основні персоналії міфології.</p> <p>7. Проаналізувати природу «звіриного стилю» у виробках скіфського декоративно-ужиткового мистецтва.</p> <p>8. Пояснити, що з візантійських традицій було запозичено місцевими майстрами, а що трансформовано локальними архітекторами при зведенні храму св. Софії в Києві.</p> <p>9. Прослідкувати основні стилістичні риси в російському іконопису, порівняти особливості різних локальних шкіл.</p>			
7	Мистецтво Середньовіччя: готичний стиль	<p>1. Дати характеристику феномену лицарства в середньовічній культурі.</p> <p>2. Проаналізувати готичний собор з точки зору синтезу мистецтв.</p> <p>3. Дослідити зміни в характері від романської до готичної скульптури в організмі храму.</p> <p>4. Провести порівняльний аналіз романської та готичної споруд на конкретних прикладах.</p> <p>5. Зробити компаративний аналіз основних локальних варіантів готичного стилю в архітектурі Західної Європи.</p>	4	підготовка доповіді (презентації)	5
Всього:			28		35
Змістовий модуль II. Історія мистецтва від ренесансу до XIX століття					
8	Мистецтво італійського Ренесансу та маньєризму	<p>1. Порівняти характерні особливості венеціанської та флорентійської шкіл живопису та скульптури на прикладі</p>	12	підготовка доповіді (презентації)	5

		<p>творів провідних представників кожної з них.</p> <p>2. Порівняти стилістику творів Джотто, Мазаччо, Ботічеллі, Джорджоне, Тіціана, Гіберті, Донателло, Мікеланджело в сенсі трансформації стилістики за періодами дученто, триченто, кватроченто, чинквеченто.</p> <p>3. Довести універсальність кожного з трьох «титанів Відродження» шляхом дослідження основних галузей їх творчості.</p> <p>4. Проаналізувати риси новаторства в трактовці сюжету «Таємної вечері» Леонардо да Вінчі.</p> <p>5. Прослідкувати процес поступової трансформації іконографічного типу образу Давида на прикладі творчості Донателло, Мікеланджело, Вероккіо.</p> <p>6. Дати характеристику змін у свідомості творчої особистості в період переходу від Ренесансу до маньєризму, виділити вирішальні ідеї, охарактеризувати внутрішній стан художників доби на конкретних прикладах.</p> <p>7. Охарактеризувати маньєризм як реакцію на кризу Ренесансу в Італії на прикладі творчості основних представників стилю.</p>			
9	Мистецтво Північного Відродження та маньєризму	<p>1. Сформулювати комплекс рис, що відрізняють італійське Відродження від французького, німецького та нідерландського.</p> <p>2. Виділити провідних майстрів французького Відродження, дати характеристику їх особистостей з огляду на основні сфери діяльності.</p> <p>3. Виконати стислий порівняльний аналіз національних варіантів</p>	10	підготовка доповіді (презентації)	5

		<p>маньєризму у в Італії та Франції.</p> <p>4. Проаналізувати характер індивідуальної манери І. Босха як представника нідерландського Відродження.</p> <p>5. Проаналізувати риси новаторства у творчості П. Брейгеля та Д. Арчімбольдо.</p> <p>6. Охарактеризувати індивідуальну манеру Ель Греко.</p> <p>7. Виконати мистецтвознавчий аналіз однієї з «майстерських гравюр» А. Дюрера.</p> <p>8. Дослідити переплетення італійських і українській архітектурі XV–XVI ст. на прикладі соборів ренесансової забудови Львова.</p> <p>9. Дати характеристику народній фахверковій архітектурі Англії доби Тюдорів, Єлизаветинського та Якобинського часу (епоха ренесансу та маньєризму).</p> <p>10. Визначити відмінні риси творчості представників французької школи Фонтенбло.</p>			
10	Бароко та рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи	<p>1. Порівняти живописну манеру голландських та фламандських майстрів, особливості творчих методів на прикладі живопису Рембрандта та Рубенса.</p> <p>2. Знайти розбіжності в голландському, фламандському та іспанському варіантах стилю бароко.</p> <p>3. Зробити компаративний аналіз архітектурних споруд епох бароко та рококо.</p> <p>4. Проаналізувати комплекс стилістичних рис рококо на прикладі твору образотворчого мистецтва.</p> <p>5. Охарактеризувати вияви барочного ілюзіонізму Караваджо.</p> <p>6. Виділити основні етапи забудови палаців Яна</p>	10	підготовка доповіді (презентації)	5

		<p>Собеського, Міхала Радзивілла Рибоньки, Палаца гетьмана Кирила Розумовського в Батурині, забудови Києва і Межигір'я під наглядом Івана Григоровича-Барського.</p> <p>7. Охарактеризувати феномен діяльності іноземних архітекторів в Україні доби бароко-рококо.</p> <p>8. Проаналізувати відмітні риси російського варіанту бароко на прикладі палацових ансамблів Ф.-Б. Растреллі.</p> <p>9. Дослідити етапи формування скульптури Сисоя Шалматова та Йогана Пінзеля.</p>			
11	Класицизм та палладіанство у мистецтві й архітектурі XVII–XVIII ст.	<p>1. Окреслити основні чотири різновиди відгалужень класицизму в архітектурі Європи та навести їх характерні приклади.</p> <p>2. Розглянути характерні риси палладіанства в архітектурі Англії XVII–XVIII ст.</p> <p>3. Навести приклади стилю неогрек в архітектурі та охарактеризувати його складові на прикладі найбільш відомих пам'яток Німеччини.</p> <p>4. Розкрити основні художні особливості, принципи планування садово-паркових ансамблів Європи на прикладі палацових і садово-паркових комплексів Версаля та Жовкви.</p> <p>5. Порівняти світоглядні засади та їх художнє та пластичне втілення у класицизмі Пуссена та Давида.</p> <p>6. Скласти карту зі стислим переліком творчих персоналій, що працювали в у межах стилістики неокласицизму, неогрек, палладіанства та ампіру, з датами життя та переліком провідних творів.</p> <p>7. Назвати найбільш характерні пам'ятки архітектури, виконані в стилістиці класицизму у</p>			5

		<p>Києві та проаналізувати специфіку їх фасадів.</p> <p>8. Охарактеризувати творчість видатних європейських скульпторів – представників неокласицизму.</p> <p>9. Визначити провідні риси творчості Клода Лоррена та Мартіно Альтамонте.</p>			
12	Цопф, ампір і романтизм в європейському мистецтві	<p>1. Дати визначення стилю «цопф». Окреслити регіони його поширення, коло основних майстрів і сюжетів.</p> <p>2. Визначити географію розповсюдження цопфу в Європі та окреслити, в яких видах мистецтва він найбільше проявлявся.</p> <p>3. Охарактеризувати інтер'єри, виконані в стилі цопф. Назвати їх художньо-образні та композиційні засади.</p> <p>4. Окреслити найбільш відомі приклади виявів стилю ампір в архітектурі мостів та триумфальних арок Європи, визначити характерні складові цього стилю в екстер'єрі.</p> <p>5. Окреслити складові стилю ампір в оздобленні інтер'єру, навести характерні ознаки виконання урочистих кімнат для прийомів та спалень.</p> <p>6. Проаналізувати творчість майстрів живопису ампіру та перелічити відомих майстрів пензля, що працювали у вказаній стилістиці у Франції кінця XVIII – початку XIX століть.</p> <p>7. Охарактеризувати творчість представників Школи українських граверів, визначити у творчості її провідних фахівців риси класицизму та бароко.</p> <p>8. Зазначити сутність живопису романтизму та сентименталізму в європейському мистецтві. Назвати коло основних майстрів. Дати визначення творчості В. Боровиковського</p>	10	підготовка доповіді (презентації)	

		та Д. Левицького.			
13	Реалізм як напрям в мистецтві Європи XVII–XIX століть	<p>1. Дати визначення сутності реалізму в образотворчому мистецтві. Навести перелік найбільш відомих майстрів цього стилю.</p> <p>2. Розкрити основи реалізму в творчості Дієго Веласкеса та його учнів та послідовників у мадрридській школі, зокрема Естебана Мурільйо.</p> <p>3. Охарактеризувати творчість Іллі Репіна. Розкрити специфіку написання твору «Запорожці пишуть листа турецькому султану».</p> <p>4. Дати визначення художнім особливостям творчості Г. Курбе в річищі реалістичної традиції. Розкрити сутність «Павільйону реалізму» в його творчості.</p> <p>5. Окреслити діяльність Теодора Руссо в межах розвитку «Барбізонської школи».</p> <p>6. Творчість Франсуа Мілле та показ простих людей в його полотнах «Селянське подвір'я», «Віяльниці».</p> <p>7. Реалізм в творчості Ф. Гойї. Поняття «Донна салара» в його «Портреті Ізабелли Кобос де Порсель», аналіз творів «Маха одягнена», «Маха роздягнена», серії «Капрічос».</p>	6	підготовка доповіді (презентації)	
Всього:			56		30
Разом:			84		65

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. повнота обсягу виконання – 1 б.;
2. якість виконання – 1 б.;
3. самостійність виконання – 1 б.;
4. виявлення ініціативності – 1 б.;
5. виявлення творчого підходу – 1 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі електронного тестування в системі електронного навчання Moodle.

Відповіді на тестові завдання – 25 тестів, по 1 балу за правильну відповідь – максимальна кількість балів 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» передбачений у II семестрі у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом року.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю і екзамену

Семестровий контроль навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» передбачений у II семестрі у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом року.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Історія образотворчого мистецтва»

Модулі	Змістовий модуль I						
Назва модуля	<i>Історія мистецтва від первісності до Середньовіччя</i>						
Кількість балів за модуль	<i>114 балів</i>						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Вступ. Первісне мистецтво Відвідування – 1 бал	Мистецтво Стародавнього Сходу: Давній Єгипет Відвідування – 1 бал	Мистецтво Стародавнього Сходу: Передня Азія Відвідування – 1 бал	Мистецтво античності: Стародавня Греція Відвідування – 2 бала	Мистецтво античності: Давній Рим Відвідування – 1 бал	Мистецтво Середньовіччя: мистецтво Візантійської імперії. Мистецтво романського стилю Відвідування – 2 бала	Мистецтво Середньовіччя: готичний стиль Відвідування – 2 бала
Теми семінарських та практичних занять	Первісне мистецтво (10 балів за роботу + 1 бал за відвідування)	Мистецтво Стародавнього Давнього Єгипту (10 балів за роботу + 1 бал за відвідування)	-	Мистецтво античності: Стародавня Греція та Давній Рим (10 балів за роботу + 1 бал за відвідування)		-	Мистецтво Середньовіччя: готичний стиль (10 балів за роботу + 1 бал за відвідування)
Самостійна робота	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)						
Модулі	Змістовий модуль II						
Назва модуля	<i>Історія мистецтва від Ренесансу до XIX ст.</i>						
Кількість балів за модуль	<i>213 балів</i>						
Лекції	1	2	3	4	5	6	
Теми лекцій	Мистецтво італійського Ренесансу та маньєризму Відвідування – 3 бали	Мистецтво Північного Відродження та маньєризму Відвідування – 4 бали	Бароко та рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи Відвідування – 3 бали	Класицизм та палладіанство у мистецтві й архітектурі XVII–XVIII ст. Відвідування – 3 бали	Цоф, ампір і романтизм в європейському мистецтві Відвідування – 1 бал	Реалізм як напрям в мистецтві Європи XVII–XIX століть Відвідування – 1 бал	
Теми семінарських та практичних занять	Мистецтво італійського Ренесансу та маньєризму (20 балів за роботу + 2 бали за відвідування)	Мистецтво Північного Відродження та маньєризму (20 балів за роботу + 2 бали за відвідування)	Бароко та рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи (30 балів за роботу + 3 бали за відвідування)	Класицизм та палладіанство у мистецтві й архітектурі XVII–XVIII ст. (30 балів за роботу + 3 бали за відвідування)	Цоф, ампір і романтизм в європейському мистецтві (10 балів за роботу + 1 бал за відвідування)	Реалізм як напрям в мистецтві Європи XVII–XIX століть (20 балів за роботу + 2 бали за відвідування)	
Самостійна робота	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів	П. 6.2 5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)						
Підсумковий рейтинговий бал	114 б.+213 б. =327 (за 2 модулі), коефіцієнт успішності = 3,27						

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Белкіна Е. В. Історія зарубіжного образотворчого мистецтва: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Образотворче мистецтво» та «Дизайн» / рецензент: О. М. Олексюк, Н. Є. Миропольська. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 132 с. : іл. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 23 примірників).
2. Вітлі А. Історія живопису / ред. С. Єзерницька ; пер. з англ. О. Здір; худож. – У. Мейер, І. Макні. Київ: Країна Мрій, 2008. 96 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника).
3. Пучков А. Нариси про стародавні та ранньосередньовічні міста: до поетики античної архітектури. Київ: Музична Україна, 2006. 348 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника).
4. Уманцев Ф. С. Мистецтво давньої України [Текст] : історичний нарис / Ф. С. Уманцев. Київ: Либідь, 2002. 328 с.: іл. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника)
5. Художня культура світу: Арабо-мусульманський регіон; Африканський регіон; Індійський регіон; Далекосхідний регіон; Латиноамериканський регіон; Північноамериканський регіон: навчальний посібник / Н. Є. Миропольська, Е. В. Белкіна, Л. М. Масол, О. І. Оніщенко, Н. В. Владимірова. 2-ге вид., стереотип. Київ: Вища школа, 2005. 191 с.: іл. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 26 примірників).
6. Степовик Д. Історія української ікони Х–ХХ століть. Київ: Либідь, 2004. 440 с. <http://elib.kubg.edu.ua/2179/>

Додаткова література:

1. Бьорд М., Гомперц В. Історія мистецтва; переклад з англ. Остапа Українця, Катерини Дудки. Київ : ArtHuss, 2019. 736 с.
2. Вітлі А. Історія живопису / ред. С. Єзерницька ; пер. з англ. О. Здір. Київ: Країна Мрій, 2008. 96 с.
3. Іваненко О. А. Українсько-французькі зв'язки: наука, освіта, мистецтво (кінець XVII – початок XX ст.). Київ : Інститут історії України НАН України, 2009. 338 с.
4. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. За загальною ред. Стівена Фартінга. Київ: Віват, 2021. 576 с.
5. Ходж А. Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів: [пер. з англ.]. Харків: Фактор : Pelican, 2012. 208 с.: кольор. іл.
6. Шейко В. М. Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури: Візантія. Арабо-мусульманський світ. Китай. Японія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистец. і культури; Харк. держ. акад. культури. Харків, 2001. 182 с.
7. Шейко В. М., Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури: Середньовіччя. Відродження: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистецтв і культури; Харк. держ. акад. культури. Харків, 2001. 190 с.

8. Шейко В. М. Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури. Західна Європа XVII і XVIII ст.: підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистец. і культури; Харк. держ. акад. культури. Харків, 2001. 183 с.
9. Школьна О. В. Великосвітські мануфактури князів Радзивіллів XVIII–XIX століть на теренах Східної Європи. Київ: Ліра-К, 2018. 192 с.: іл.